

RAPORT Z WIZYTACJI

(ocena programowa)

dokonanej w dniach 27-28 lutego 2013 r.
na kierunku Kompozycja i Teoria Muzyki
prowadzonym w ramach obszaru sztuki na poziomie studiów I i II stopnia
o profilu ogólnoakademickim realizowanych w formie studiów stacjonarnych
na Wydziale Kompozycji, Teorii Muzyki i Reżyserii Dźwięku Akademii Muzycznej
im. F. Nowowiejskiego w Bydgoszczy

przez zespół oceniający Polskiej Komisji Akredytacyjnej w składzie:

przewodniczący prof. Joachim Pichura - członek PKA
członkowie:

dr.hab. Jagna Dankowska – ekspert PKA

dr hab. Olga Hans – ekspert PKA

mgr inż Bożena Wasielewska – ekspert formalno-prawny PKA

Maria Golinska - ekspert PKA, przedstawiciel Parlamentu Studentów RP

Krótką informacją o wizytacji

Ocena jakości kształcenia kierunku „kompozycja i teoria muzyki” prowadzonym na Wydziale Kompozycji, Teorii Muzyki i Reżyserii Dźwięku Muzycznej Akademii Muzycznej im. Feliksa Nowowiejskiego w Bydgoszczy przeprowadzona została z inicjatywy Polskiej Komisji Akredytacyjnej i jest zarazem kolejną po ocenie pozytywnej, wyrażonej w Uchwale Nr 526/2007 Prezydium PKA z dnia 28 czerwca 2007 r., w której termin kolejnej wizytacji został wyznaczony na rok akademicki 2012/2013. Wizytacja została przygotowana i przeprowadzona zgodnie z obowiązującą procedurą. Wizytację członkowie Zespołu poprzedzili zapoznaniem się z Raportem Samooceny, ustaleniem podziału kompetencji w trakcie wizytacji. W toku wizytacji Zespół spotkał się z władzami Uczelni i Wydziału prowadzącego oceniany kierunek, analizował niezbędne dokumenty zgromadzone wcześniej na potrzeby wizytacji przez władze Uczelni, przeprowadził hospitacje zajęć, spotkania ze studentami oraz pracownikami realizującymi zajęcia na ocenianym kierunku, przeanalizował wylosowane prace dyplomowe.

Szczegółowe informacje zawiera **Załącznik nr 3**.

Załącznik nr 1 Podstawa prawna wizytacji

Załącznik nr 2 Szczegółowy harmonogram przeprowadzonej wizytacji uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego.

Załącznik nr 3

I. Koncepcja rozwoju ocenianego kierunku formułowana przez jednostkę

1). Ocena powiązania założonej koncepcji kształcenia na ocenianym kierunku z misją Uczelni oraz ze strategią jednostki.

Senat Akademii Muzycznej im. Feliksa Nowowiejskiego w Bydgoszczy Uchwałą nr 20 z dnia 18 września 2012 r. uchwalił „Strategię rozwoju Akademii Muzycznej imienia Feliksa Nowowiejskiego w Bydgoszczy do roku 2024”. Dokument zawarty w załączniku do ww. uchwały zawiera również misję Akademii.

Misją Akademii jest odkrywanie i przekazywanie prawdy poprzez prowadzenie badań naukowych, działalność artystyczna oraz kształcenie studentów i doktorantów, wyposażenie ich we wszechstronna wiedzę, umiejętności i kompetencje. Uczelnia współpracuje z otoczeniem społeczno-gospodarczym, w szczególności w zakresie prowadzenia badań naukowych, twórczości artystycznej i prac rozwojowych. Uczelnia jest współtwórcą polskiej kultury muzycznej.

Koncepcja kształcenia na ocenianym kierunku studiów jest zbieżna z misją Uczelni oraz ze strategią Wydziału.

Nowe, zweryfikowane programy kształcenia wprowadzone zostały w bydgoskiej Akademii Muzycznej 1 października 2012 r. dla pierwszego roku studiów I i II stopnia. Wprowadzenie nowych programów studiów uwzględnia kierunkowe efekty kształcenia zatwierdzone 19 czerwca 2012 r. Uchwałą Senatu AM. Nowe programy kształcenia zastępują dotychczasową dokumentację związaną ze standardami kształcenia i sylwetką absolwenta. Standardy kształcenia przestały obowiązywać wraz z wejściem w życie Ustawy z dnia 18 marca 2011 roku o zmianie ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym, ustawy o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki oraz o zmianie niektórych innych ustaw (Dz. U. z dnia 21 kwietnia 2011 r. Nr 84, poz. 455). Tym samym stworzenie dokumentacji i opisu poszczególnych przedmiotów stało się jednym z niezbędnych warunków potrzebnych do prowadzenia studiów (Rozporządzenie MNiSW z dnia 5 października 2011 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia). Z wynikających ustawowo zobowiązań Władze Wydziału Kompozycji, Teorii Muzyki i Reżyserii Dźwięku wywiązały się w pełni. Faktyczna ocena funkcjonowania nowych programów kształcenia i programów studiów może być przeprowadzona po zamknięciu pierwszego, pełnego cyklu studiów licencjackich i magisterskich.

Koncepcja kształcenia studentów wyznaczona Krajowymi Ramami Kwalifikacji realizowana w ramach ocenianego kierunku, w dwustopniowym systemie nauczania, jest swymi założeniami ideowymi, wieloaspektowo powiązana z szeroko zakrojoną Misją i Strategią Uczelni oraz z skorelowaną, i stanowiącą jej uszczegółowienie, Misją i Strategią Wydziału Kompozycji, Teorii Muzyki i Reżyserii Dźwięku, wyznaczoną na obecną kadencję władz Akademii przypadającą na lata 2012 – 2016. Cele postawione edukacji w obu dokumentach skupiają się wokół kształcenia wysoko wykwalifikowanych specjalistów, którzy staną się współtwórcami współczesnej kultury muzycznej. Realizacja przejrzyście skonstruowanej Misji i Strategii Wydziału, - mająca na celu zapewnienie studentom jak najlepszych efektów kształcenia w zakresie: wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych – obejmuje działalność w obszarach: dydaktyki, rozwoju kadry, działalności naukowo – dydaktycznej, współpracy międzynarodowej oraz współpracy z innymi jednostkami i podmiotami zewnętrznymi.

Na Wydziale Kompozycji, Teorii Muzyki i Reżyserii Dźwięku prowadzone są dwa kierunki studiów: „reżyseria dźwięku” oraz „kompozycja i teoria muzyki”.

W ramach kierunku „kompozycja i teoria muzyki” prowadzone są dwie specjalności: kompozycja oraz teoria muzyki.

Od roku akademickiego 2012/2013 został wprowadzany program kształcenia oparty na efektach kształcenia zgodnych z KRK.

Możliwości elastycznego kształtowania procesu nauczania na ocenianym kierunku zasługują na najwyższą ocenę. Działania związane z innowacyjnością oferty kształcenia sprecyzowane zostały pisemnie w związku z wprowadzeniem Krajowych Ram Kwalifikacji, którym przyświeca nadrzędny cel utworzenia hierarchicznego opisu systemu poziomów kwalifikacji dla potrzeb rynku pracy.

O elastycznym konstruowaniu oferty kształcenia świadczy chociażby fakt poddania analizie dokumentacji ilustrującej proces kształcenia na ocenianym kierunku. Analizy tej dokonała Rada Programowa Kierunku po zakończeniu semestru zimowego obecnego roku akademickiego. Po konsultacjach ze studentami przeprowadzona została korekta punktów ECTS. Przewidywane są ewentualne dalsze korekty uwzględniające stanowisko interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych.

Na ocenianym kierunku wyjątkowe możliwości edukacyjne otwiera dwukierunkowa struktura Wydziału. Studenci obu specjalności mogą korzystać z programów realizowanych przez wysoko wyspecjalizowaną kadrę i infrastrukturę kierunku Reżyseria Dźwięku. Z możliwości tej szczególnie korzystają studenci kompozycji wybierając z puli przedmiotów fakultatywnych te, które pozwalają im korzystać z sal i zaplecza technicznego przeznaczonego dla kierunku Reżyserii Dźwięku. Możliwość ta wykorzystywana jest do realizowania wszelkiego typu muzyki elektroakustycznej i projektów multimedialnych. Miejscem realizacji indywidualnych projektów kompozytorskich w zakresie muzyki komputerowej jest Pracownia Dźwięku, w której jednocześnie odbywają się zajęcia dydaktyczne.

Sytuacja kadrowa, programowa oraz wyposażenie w odpowiednią aparaturę techniczną – studyjną stwarzają możliwości utworzenia na Wydziale specjalizacji Muzyki filmowej i teatralnej oraz Edytorstwa muzycznego. Realizacja tych projektów planowana jest podczas aktualnej kadencji Władz Wydziału, co zwiększy ofertę edukacyjną o specjalizację poszukiwaną na rynku pracy. Oferta kształcenia realizowana w ramach specjalności teoria muzyki jest różnorodna. Programy nauczania dostosowywane są do planowanych efektów kształcenia, przygotowujących absolwentów (odpowiednio I i II st. studiów) do pracy: dydaktycznej na wszystkich szczeblach edukacji muzycznej, naukowo – badawczej i upowszechniającej (prelegenci, recenzenci, animatorzy kultury).

Obie specjalności przygotowują absolwentów do studiów III stopnia w dyscyplinie teoria muzyki i kompozycja.

2). Ocena udziału zewnętrznych i wewnętrznych interesariuszy w procesie ustalania koncepcji kształcenia na ocenianym kierunku, poziomie i profilu studiów, w tym określenia celów i efektów kształcenia, oraz w procesie jej dostosowywania do zmieniających się potrzeb zewnętrznych i uwarunkowań wewnętrznych.

Zmieniające się potrzeby na rynku pracy oraz uwarunkowania wewnętrzne, w tym przede wszystkim te, które wynikają z wprowadzenia wewnętrznego systemu oceniania

jakości kształcenia spowodowały - ujętą uregulowaniami prawnymi wynikającymi z Krajowych Ram Kwalifikacji - konieczność udziału interesariuszy wewnętrznych oraz zewnętrznych w ustalaniu koncepcji kształcenia i wcielaniu jej w życie. Interesariusze wewnętrzni (reprezentacja wydziałowa w samorządzie studentów AM, kadra nauczycieli akademickich, jednostki uczelni współpracujące z Wydziałem) oraz interesariusze zewnętrzni (placówki edukacyjne, głównie szkoły muzyczne obu stopni w: Bydgoszczy, Toruniu, Inowrocławiu i Włocławku; instytucje kultury Miasta Bydgoszczy: Filharmonia Pomorska, Opera Nova, Teatr Polski, Miejskie Centrum Kultury; lokalne media: Telewizja Polska Oddział Bydgoszcz, Polskie Radio PIK, prasa; stowarzyszenia twórcze i naukowe: Związek Kompozytorów Polskich, Europejskie Centrum Muzyki Krzysztofa Pendereckiego; oraz organa władzy samorządowej: Urząd Marszałkowski Województwa Kujawsko – Pomorskiego i Urząd Miasta Bydgoszczy) mieli wpływ na charakter edukacyjny i profil studiów ustalany pod kątem uzyskiwanych efektów kształcenia, które są weryfikowane działalnością absolwentów Wydziału. Interesariuszami zewnętrznymi są również uczelnie zagraniczne, w których studenci kierunku mogą odbyć jeden z segmentów kształcenia w ramach programu Erasmus.

Wysoce satysfakcjonujący udział obu grup interesariuszy w doskonaleniu oferty edukacyjnej odbywa się na wielu płaszczyznach. Do najważniejszych należą regularnie organizowane spotkania wewnątrzuczelniane oraz spotkania interesariuszy zewnętrznych z kadrami kierowniczą i pedagogiczną Wydziału. Odbywają się również rozmowy niesformalizowane, ułatwione faktem, iż interesariuszami zewnętrznymi, szczególnie w placówkach edukacyjnych i instytucjach kulturotwórczych, są również nauczyciele akademicy zatrudnieni na Wydziale. O swoim zaangażowaniu w konstruowaniu zmian w koncepcji kształcenia mówili pedagodzy zatrudnieni na Uczelni, w szkołach muzycznych I i II stopnia, a także w szkołach ogólnokształcących, obecni na zebraniu zorganizowanym 27 lutego br. podczas akredytacji. W tym przypadku są oni jednocześnie interesariuszami wewnętrznymi i zewnętrznymi. Wpływa to na ich całościową znajomość sytuacji w szkolnictwie wszystkich stopni i płynącą z tego konieczność zmian w procesie kształcenia akademickiego, spowodowaną m.in. pilotażową reformą podstawowego szkolnictwa muzycznego, którego absolwenci za parę lat ubiegać się będą o przyjęcie na studia muzyczne oraz faktem, iż efekty kształcenia muszą również uwzględniać przygotowanie nauczycieli do nauczania w reformowanym szkolnictwie stopnia niższego.

Ocena końcowa 1 kryterium ogólnego w pełni

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

- 1) Misja i Strategia Uczelni oraz odpowiadające im dokumenty ocenianego kierunku są ściśle powiązane z koncepcją kształcenia i jej celami wyznaczonymi przez założone efekty kształcenia.
- 2) W procesie ustalania koncepcji kształcenia brali konstruktywny udział interesariusze wewnętrzni i zewnętrzni.

II. Spójność opracowanego i stosowanego w jednostce opisu zakładanych celów i efektów kształcenia dla ocenianego kierunku oraz system potwierdzający ich osiągnięcie

1) Ocena zgodności założonych celów oraz specyficznych i szczegółowych efektów

kształcenia dla ocenianego kierunku, poziomu kwalifikacji i profilu kształcenia z Krajowymi Ramami Kwalifikacji dla Szkolnictwa Wyższego (wzorcowymi efektami kształcenia albo celami i efektami kształcenia wskazanymi w standardach kształcenia, w tym standardach kształcenia nauczycieli, określonych przez ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego), a także z koncepcją rozwoju kierunku.

Na wysoka ocenę zasługuje spójność kierunkowego programu kształcenia wyznaczonego wymogami wynikającymi z Krajowych Ram Kwalifikacji, programu opracowanego po konsultacjach z interesariuszami wewnętrznymi i z uwzględnieniem uwag interesariuszy zewnętrznych. Kierunkowy program kształcenia został skonstruowany po określeniu spójnych efektów kształcenia dla uczelni zatwierdzonych Uchwałą Senatu i zgodnych z Krajowymi Ramami Kwalifikacji dla Szkolnictwa Wyższego. Efektem kształcenia przypisano przejrzysty opis procesu nauczania prowadzący do ich osiągnięcia oraz przyznano poszczególnym modułom tego procesu punkty ECTS, oddające nakład pracy studenta w opanowaniu treści programowych modułu. Proces kształcenia uwzględnia szczegółowe efekty kształcenia dla obu specjalności – kompozycji i teorii muzyki – ujęte w sposób jasny w sylabusach w profilu praktycznym (nauka kompozycji oraz umiejętności praktycznych umożliwiających jej uprawianie) i ogólnoakademickim zdobycie wiedzy z zakresu teorii muzyki, wykorzystywane w pracy dydaktycznej na wszystkich szczeblach edukacji muzycznej, naukowo – badawczej i upowszechniającej: prelegenci, recenzenci, animatorzy kultury. Efekty kształcenia specjalności teoria muzyki obejmują również wybrane umiejętności praktycznego uprawiania muzyki wzbogacające teoretyczne podejście do sztuki dźwięków, w które wyposażony jest teoretyk muzyki, w odróżnieniu do absolwenta muzykologii, kierunku z istoty swej, i tradycji uprawiania, osadzonego w refleksji historycznej.

Międzywydziałowe Studium Pedagogiczne AM umożliwia zdobycie kwalifikacji do pracy pedagogicznej w szkolnictwie zgodnie z rozporządzeniem Ministra Edukacji i Sportu z dnia 7 września 2004 r. w sprawie standardów kształcenia nauczycieli. Przedmioty Studium znajdują się poza programem studiów obowiązującym na Wydziale. Studia pedagogiczne realizowane są odpłatnie. Program kształcenia nauczycielskiego może być realizowany przez cały okres studiów i obejmuje praktyki pedagogiczne.

Na wyższych latach studiów (rok 2 i 3 studiów I stopnia i 2 rok studiów II stopnia) realizowane są programy według zatwierdzonych uprzednio planów studiów, z uwzględnieniem standardów kształcenia zawartych w Rozporządzeniu MNiSW w sprawie standardów dla poszczególnych kierunków oraz poziomów kształcenia z 12 lipca 2007 r. (Dz. U. Nr 164, poz. 1166) Standardy kształcenia dla ocenianego kierunku spełniają warunki wyznaczone tym Rozporządzeniem, wyznaczającym treści i efekty kształcenia, (grupa treści podstawowych kierunkowych) z uwzględnieniem wymaganej liczby godzin zajęć oraz przypisanych im punktów ECTS. Plan studiów i program nauczania zapewnia pełną realizację treści kształcenia określonych w standardach kierunkowych na studiach I i II st., które wyposażają absolwentów w określone kwalifikacje, ujęte w suplemencie dyplomu studiów. Studenci kierunku mogą zdobywać kwalifikacje pedagogiczne kończąc odpowiedni kurs organizowany przez Międzywydziałowe Studium Pedagogiczne AM. W ramach kursu słuchacze odbywają praktyki regulowane przepisami dla uprawnień pedagogicznych oraz Regulaminem praktyk studentów Wydziału Kompozycji, Teorii Muzyki i Reżyserii Dźwięku studiów I st. określonym przez standardy kształcenia obowiązujące od 1 października 2007 roku, a więc aktualnie na 2 i 3 roku studiów I st.

Na wysoką ocenę zasługuje zachowanie spójności idei edukacyjnych w trybie studiów wyznaczonych Krajowymi Ramami Kwalifikacyjnymi. Plan studiów realizowany od października 2012 r. oparty jest na analizie poprzedniego planu. Skorygowane zostały efekty kształcenia poprzez przystosowanie ich do wymogów muzycznego rynku pracy.

Siatka efektów specyficznych i szczegółowych, tworząca efekty przedmiotowe jest spójna z efektami specjalnościowymi, składającymi się na efekty kierunkowe zatwierdzone Uchwałą Senatu AM z dnia 19 czerwca 2012 roku. Chronologicznie efekty przedmiotowe zostały zdefiniowane po ustaleniu efektów przedmiotowych. Procedura ta wsparta była odpowiednimi konsultacjami zarówno z interesariuszami wewnętrznymi jak i zewnętrznymi. Efekty przedmiotowe pokrywają się ze zbiorem efektów kierunkowych, co potwierdza przydatność danego przedmiotu w programie studiów ujętych w planie studiów. Całość współzależnych od siebie elementów budujących efekty kształcenia na ocenianym kierunku odpowiada wymaganiom sformułowanym w obszarze kształcenia w zakresie sztuki (obszar A), zawartych w Załączniku do Rozporządzenia MNiSW z 2 listopada 2011 roku. Obszar wiedzy w zakresie kierunku kompozycja i teoria muzyki składa się z zasobów wiedzy i umiejętności, ujętych w efekty kształcenia, w które zostają wyposażeni absolwenci tego kierunku posiadający kwalifikacje I i II st.

Konstrukcja zależności zachodząca między efektami kierunkowymi, szczegółowymi i obszarem kształcenia w zakresie sztuki został zbudowany przejrzysto, co stanowi faktyczny obraz jakości kształcenia na ocenianym kierunku.

Osiągnięcie ogólnych i specyficznych efektów kształcenia jest w pełni zapewnione poprzez realizację celów i efektów kształcenia dla poszczególnych modułów kształcenia. Formułowanie opisów modułowych efektów kształcenia w zakresie: wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych nastąpiło po opracowaniu efektów kierunkowych i ich zatwierdzeniu przez Senat Akademii. Efekty przedmiotowe wpisują się całkowicie w efekty kierunkowe, które zostały zdefiniowane na podstawie efektów obszarowych. Fakt zupełności i kompletności efektów przedmiotowych w stosunku do kierunkowych potwierdza przydatności danego przedmiotu i jego właściwym usytuowaniu w planie studiów. Również praktyki pedagogiczne przyczyniają się do osiągnięcia ogólnych i specyficznych efektów kształcenia. Są one realizowane w ramach Międzywydziałowego Studium Pedagogicznego i przygotowują studentów do pracy w szkolnictwie zgodnie z rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 7 września 2004 roku w sprawie standardów kształcenia nauczycieli

W formie pisemnej opisy efektów kształcenia dostępne są w Dziekanacie Wydziału Kompozycji, Teorii Muzyki i Reżyserii dla interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych. Na stronie internetowej dostępne są Standardy kształcenia dla kierunku według których realizowany jest program studiów dla wyższych lat studiów (rok 2 i 3 studiów I st. i 2 rok studiów II st.) oraz aktualne programy studiów dla pierwszego roku studiów I i II st.

Opis efektów kształcenia zawarty jest w katalogu przedmiotów ECTS ułożonych według podziału na przedmioty: ogólne, podstawowe i kierunkowe.

Uaktualnienia wymaga informacja na stronie internetowej dotycząca Międzywydziałowego Studium Pedagogicznego AM w jej części związanej z ofertą dla studentów kierunku kompozycja i teoria muzyki.

2). Ocena czy efekty kształcenia są sformułowane w sposób zrozumiały i pozwalający na opracowanie przejrzystego systemu ich weryfikacji.

Modułowe efekty kształcenia w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych sprecyzowane zostały jasno, w odniesieniu do efektów kierunkowych i obszarowych co umożliwia przejrzysty system ich weryfikacji. Treści programowe przedmiotów ujęte zostały w zwartej formie, bez nadmiernej detalizacji co ułatwia przyporządkowanie metod ich weryfikacji w wybranej postaci: egzaminu, kolokwium ustnego lub pisemnego oraz kontroli realizowanego projektu. Istotnymi elementami systemu weryfikacji związanymi z efektami kierunkowymi są: pisemna realizacja wyznaczonych prac kompozytorskich i ich prezentacja przed prowadzącym zajęcia i komisją egzaminacyjną, dyskusja nad problemami warsztatowymi, stylem i estetyką kompozycji oraz prace pisemne z zakresu teorii muzyki i umiejętność ich obrony przed prowadzącym zajęcia i komisją egzaminacyjną.

3). Analiza i ocena systemu weryfikacji efektów kształcenia

Na I st. studiów proces kształcenia realizowany jest przy użyciu 3 form zajęć: - zbiorowych (prowadzonych wspólnie dla studentów różnych kierunków kształcenia w AM); - grupowych, (ukierunkowanych na zdobywanie wiedzy i umiejętności istotnych dla przygotowania zawodowego kompozytorów i teoretyków muzyki); - indywidualnych (służących rozwijaniu indywidualnych zdolności i predyspozycji studentów). Podczas tych trzech typów zajęć weryfikowane są wszystkie kategorie kształcenia na podstawowym poziomie danej specjalności przygotowania zawodowego w zakresie: komponowania dzieła muzycznego, umiejętności jego analizy, oceniania i prezentowania muzyki. W największym stopniu ma to miejsce podczas zajęć indywidualnych.

Studia II st. mają na celu wyposażenie studenta w wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne na wyższym poziomie. Osiąganie efektów kształcenia odbywa się analogicznie do I st. studiów w 3 typach zajęć. Zwiększona zostaje samodzielność pracy studenta, co znalazło swój wyraz w punktach ECTS uwzględniających jego nakład pracy. Samodzielność ta dotyczy rozwiązywania określonych zadań dydaktycznych, artystycznych i naukowych. Celem jest wykształcenie w absolwencie samodzielności zawodowej. Ta umiejętność jest ważnym elementem oceny systemu weryfikacji efektów kształcenia. Wydział umożliwia podjęcie studiów osobom niepełnosprawnym. Mogą oni uzyskać specjalne stypendium dla osób niepełnosprawnych.

W przypadku studiów opartych generalnie na systemie mistrz uczeń i zajęciach prowadzonych w małych grupach często w trybie łączenia wykładu z seminarium (obecnie na dwóch stopni studiów specjalności kompozycji i teorii muzyki studiuje 22 studentów) ocenianie studentów jest stałym procesem, którego ogromnym walorem jest właśnie personalna relacja między pedagogiem i studentami. Student ma możliwość wyboru pedagoga, pod którego kierunkiem są realizowane zajęcia indywidualne, zwłaszcza kierunkowe. Pozwala to z jednej strony na uwzględnianie w treściach programowych, przez prowadzącego przedmiot, predyspozycji i przygotowania studentów oraz wnikliwej oceny studenta nie tylko w formie kończących semestr zaliczeń lub egzaminów, ale w trakcie semestru. Na specjalności kompozycja ocena skoncentrowana jest wokół realizacji pomysłów kompozytorskich, a więc uwzględnia ona pracowitość, systematyczność, ale również i artystyczne zdolności studenta. Akcent położony jest na umiejętności jego komponowania. Ocenianie efektów kształcenia teoretyków muzyki odbywa się również w trakcie zajęć, poprzez

ocenie odpowiedzi i prac pisemnych oraz ujętych w programie studiów kolokwiów pisemnych i ustnych oraz egzaminów.

Zasady dyplomowania określone są i realizowane zgodnie z regulaminem studiów. Regulacje szczegółowe określa rozdział VII regulaminu w paragrafach od § 18 do § 23, w tym szczegóły dotyczące egzaminu dyplomowego

Zakres egzaminu dyplomowego obejmuje:

a) studia I stopnia:

- specjalność kompozycja:
 - przedłożenie partytury utworu kameralnego lub symfonicznego*
 - autoreferat*
 - obronę pracy licencjackiej**
- specjalność teoria muzyki:
 - przedłożenie pisemnej pracy licencjackiej*
 - autoreferat*
 - obronę pracy licencjackiej**

b) studia II stopnia:

- specjalność kompozycja:
 - przedłożenie partytury kompozycji ujętej w wielką formę instrumentalną lub wokalnie-instrumentalną,*
 - pisemną pracę dyplomową*
 - obronę prac**
- specjalność teoria muzyki:
 - pisemną pracę magisterską*
 - obronę pracy magisterskiej*
 - kolokwium z kierunku studiów**

Skalę ocen określa Regulamin studiów AM.

Podczas oceny programowej na kierunku „kompozycja i teoria muzyki” poddano 10 akt osobowych absolwentów z których wynika, iż: protokoły egzaminacyjne - prowadzone są zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 2 listopada 2006 r. w sprawie dokumentacji przebiegu studiów (Dz. U. Nr 224, poz. 1634 z późn. zm.). Karty okresowych osiągnięć studenta prowadzone są zgodnie z powyżej przytoczonym rozporządzeniem.

Dyplomy i suplementy sporządzane są zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 19 grudnia 2008 r. w sprawie rodzajów tytułów zawodowych nadawanych absolwentom studiów i wzorów dyplomów oraz świadectw wydawanych przez uczelnie (Dz. U. Nr 11 z 2009 r., poz. 61). Ponadto w suplementach znajdują się szczegóły dotyczące programu takie jak: składowe programy studiów oraz indywidualne osiągnięcia, uzyskane oceny oraz punkty ECTS.

Dokumentacja toku studiów, w tym również procesu dyplomowania sporządzana jest prawidłowo.

Standaryzacja wymagań w przypadku oceny procesu studiów kompozytorskich oraz przejrzystość i obiektywizm w formułowaniu ocen w tej specjalności nie może z istoty rzeczy dotyczyć w pełni kryterium umiejętności, bowiem ta jest funkcją zdolności przyszłego kompozytora. Kryterium wiedzy jest ujęte w przyjęte procedury oceniania akademickiego.

Natomiast zakładane kompetencje społeczne, kształtowane w trakcie studiów zostaną faktycznie zweryfikowane karierą zawodową absolwenta.

Standaryzacja wymagań i obiektywizm formułowania ocen w przypadku studiów w specjalności teoria muzyki są obiektywne w obszarze kryterium wiedzy i umiejętności i w o wiele większym stopniu niż u absolwenta kompozycji, w zakresie kompetencji społecznych.

Jednostka nie prowadzi kształcenia na odległość.

- analiza skali i przyczyn odsiewu.

Pierwszy odsiew odbywa się podczas egzaminów wstępnych i jest uwarunkowany poziomem przygotowania kandydatów. Odsiew w trakcie studiów odbywa się przede wszystkim ze względu na niezaliczenie semestru. W minionych 5 latach 4 osoby nie zaliczyły semestru w określonym terminie, 2 osoby nie złożyły w terminie pracy dyplomowej. Ze studiów zrezygnowały 2 osoby. Nieukończenie studiów w przewidzianym terminie miało głębsze motywacje. Źródłem w 4 przypadkach było podjęcie pracy ze względu na sytuację finansową lub planami kariery zawodowej. W pozostałych przypadkach było to podjęcie studiów na innym kierunku (w innym mieście 2 osoby), co kolidowało z dotychczasowymi studiami.

W minionych 3 latach studia na ocenianym kierunku nie ukończyło 8 studentów: w roku akademickim 2009/10 – 3 osoby, 2011/12 – 2 osoby, 2011/13 3 osoby. W relacji do liczby studentów stanowi to odpowiednio 13,6%, 10% i 13,6 %. Łączna liczba absolwentów w tym okresie wynosiła 27 osób.

- ocena dostępności informacji na temat stosowanego systemu oceny efektów kształcenia.

Stosowany system oceny i form zaliczania jest dostępny w formie tabeli ECTS, gdzie podane są punkty przypisane każdemu przedmiotowi. Punkty te i formy zaliczania są umieszczone w planach studiów oraz opisach przedmiotów dokonanych w związku z wprowadzeniem Krajowych Ram Kwalifikacji. O ocenach w formie punktacji (od 1 do 25) student zostaje poinformowany po immatrykulacji, na zebraniu organizacyjnym. System ten jest znany studentom, bowiem obowiązuje w całym szkolnictwie wyższym.

Tabele ECTS i plany studiów są zamieszczone na stronie internetowej AM.

4). Ocena procedur i mechanizmów umożliwiających badanie losów (karier) absolwentów oraz dostosowanie efektów kształcenia do oczekiwań absolwentów ocenianego kierunku studiów i otoczenia społeczno-gospodarczego (w tym rynku pracy), a także stopnia zaangażowania (wpływu) przedstawicieli tych interesariuszy na kształtowanie struktury efektów kształcenia. Analiza efektywności działalności prowadzonej przez uczelnię/jednostkę w tym zakresie.

Biuro Karier AM powołane zostało do życia 13 września 2012 roku. Zadaniem Biura jest pomoc studentom i absolwentom uczelni w zaistnieniu na rynku pracy przede wszystkim poprzez kontakt z potencjalnymi pracodawcami oraz bieżącą prezentację ofert pracy. Na stronie zamieszona została lista profesjonalnych pracodawców zainteresowanych absolwentami uczelni, a także dane informujące o polskich i międzynarodowych konkursach, przesłuchaniach, kursach, festiwalach itp. Biuro Karier planuje organizację szkoleń i warsztatów dotyczących m. in. szeroko pojętej autoprezentacji, kształtowania wizerunku, negocjacji i innych. Studenci będą mieli możliwość zamieszczania na stronie Biura Karier

ofert kierowanych do pracodawców, zawierających biogramy, zdjęcia, repertuar i próbki nagrań. Przygotowywana jest ankieta monitorująca losy karier absolwentów.

Dotychczas kariery absolwentów znane były poprzez ich osobiste kontakty z Uczelnią. Natomiast zaangażowanie interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych ma wyraźny wpływ na realizowanie i projektowanie kształcenia studentów na kierunku Kompozycji i Teorii Muzyki. Szczególnie wyraźne jest to w przypadku pracowników placówek edukacyjnych i instytucji kultury Bydgoszczy. Studenci mają wpływ na ofertę edukacyjną, np. uwzględniając ich oczekiwania od 1 października 2013 uruchomiona specjalność Muzyki filmowej i teatralnej.

Załącznik nr 4 Ocena losowo wybranych prac etapowych oraz dyplomowych

Wybrane losowo prace dyplomowe z obu specjalności świadczą o bardzo dobrym wykształceniu ich autorów; w przypadku prac z kompozycji dodatkowo o poziomie artystycznym młodych adeptów sztuki kompozytorskiej. Magistranci są przygotowani do pracy zawodowej i studiów trzeciego stopnia. Tematyka prac wpisana jest w działalność naukowo – artystyczną ocenianego kierunku i świadczy o jej poziomie i szerokim zakresie. Oceny prac dyplomowych pokrywają się z oceną Zespołu Oceniającego.

5). W przypadku, gdy przeprowadzana jest kolejna ocena jakości kształcenia na danym kierunku studiów należy ocenić dokonane zmiany, odnieść się do stopnia realizacji zaleceń, jeśli poprzednio były sformułowane, lub efektów działań naprawczych, a także ocenić proces rozwoju kierunku.

Zgodnie z wymogami ustawy Prawo o Szkolnictwie Wyższym opracowano kierunkowy program kształcenia dla wizytowanego kierunku studiów zgodny z Krajowymi Ramami Kwalifikacji dla Szkolnictwa Wyższego i zatwierdzonych Uchwałą Senatu.

Ocena końcowa 2 kryterium ogólnego w pełni Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

- 1) Założone cele oraz specyficzne i szczegółowe efekty kształcenia, poziomem uzyskiwanych kwalifikacji i profil kształcenia są zgodne z Krajowymi Ramami Kwalifikacji i koncepcją rozwoju kierunku;
- 2) efekty kształcenia są sformułowane jasno, co pozwala na skonstruowanie przejrzystego systemu ich weryfikacji;
- 3) system weryfikacji efektów kształcenia obejmuje wszystkie kategorie jego efektów. Informacje na jego temat są dostępne;
- 4) Uczelnia jest aktywna w badaniu losów absolwentów, których uwagi uwzględnia w procesie dostosowywania efektów do realiów rynku pracy.

III. Program studiów a możliwość osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia

1). Ocena czy realizowany program studiów umożliwi osiągnięcie każdego z określonych celów oraz ogólnych i szczegółowych efektów kształcenia, a także uzyskanie zakładanej struktury kwalifikacji absolwenta. W przypadku kształcenia nauczycieli oraz kierunków, dla których określone zostały standardy kształcenia – również ocena spełnienia wymagań odpowiednich standardów;

Realizowany program studiów umożliwia osiągnięcie każdego z określonych celów oraz efektów kształcenia. Treści programowe skorelowane zostały z obszarowymi i kierunkowymi efektami kształcenia, zgodnie z którymi opracowane zostały efekty kształcenia dla poszczególnych przedmiotów w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Skonstruowane według nowych zasad programy kształcenia wprowadzone zostały z początkiem roku akademickiego 2012/2013 dla pierwszego roku studiów I i II stopnia. Na pozostałych latach – rok 2 i 3 I st. i rok 2 II st. – realizowane są programy wg zatwierdzonych wcześniej planów studiów. Oba programy studiów umożliwiają uzyskanie zakładanej struktury kwalifikacji absolwenta.

Kształcenie oparte jest na systemie dwustopniowym, postulowanym w Deklaracji Bolońskiej (studia I st. – 6 semestrów, studia II st. – 4 semestry) i realizowane jest według planów nauczania odrębnych dla każdej specjalności (kompozycja, teoria muzyki). Plany studiów ujęte są w trzy grupy przedmiotów: ogólne (tylko studia I st.), podstawowe, kierunkowe. Uzupełnieniem podstawowej grupy przedmiotów obligatoryjnych są przedmioty fakultatywne stanowiące ok. 30% ogólnej liczby godzin dydaktycznych. Czas trwania kształcenia, dobór treści, form dydaktycznych i metod kształcenia zasadniczo pozwala osiągnąć efekty określone dla każdego przedmiotu. Nową propozycją dydaktyczną, wprowadzoną w roku 2012/2013 dla obu specjalności jest przedmiot Analiza instrumentacji, pozwalający poszerzyć wiedzę na temat zagadnień związanych z praktyką instrumentacyjną. Zastrzeżenie w nowej siatce godzin budzi jedynie zredukowanie do wymiaru 60 godzin realizowanych na I roku studiów I stopnia wykładu z Harmonii tonalnej – jest to czas niedostateczny do zrealizowania materiału ujętego w sylabusie, a tym samym do osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia. Jednocześnie należałoby się zastanowić nad zmianą nazwy przedmiotu: „Harmonia tonalna” na „Harmonia” – treści programowe ujęte w sylabusie wykraczają poza obszar zagadnień tonalnych.

Kształcenie na wizytowanym kierunku ma profil ogólnoakademicki.

Nakład pracy i czas niezbędny do osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia dla kierunku, poziomu kwalifikacji oraz dla poszczególnych przedmiotów jest określony w sposób prawidłowy (z zastrzeżeniem dotyczącym przedmiotu Harmonia).

Przyjęta punktacja ECTS jest zgodna z przepisami ustalającymi podstawowe wymagania w tym zakresie. Przedmioty kierunkowe mają większą liczbę punktów ECTS niż pozostałe, co wynika z wkładu pracy potrzebnego do opanowania tych przedmiotów. Przypisana niektórym przedmiotom różna liczba punktów ECTS na poszczególnych latach studiów (kompozycja, analiza form muzycznych) jest również proporcjonalna do koniecznego wkładu pracy niezbędnego do realizacji zakładanych efektów kształcenia i treści programowych ujętych w sylabusach.

Możliwości stworzone przez system ECTS wykorzystywane są głównie poprzez wymianę międzynarodową. Studenci Wydziału Kompozycji, Teorii Muzyki i Reżyserii Dźwięku w ostatnich trzech latach studiowali w następujących uczelniach partnerskich za granicą: Konserwatorium Muzycznym w Alicante, Instytucie Muzycznym w Reggio Emilia, Uniwersytecie „Le Mirail” w Tuluzie.

Sekwencja przedmiotów ujętych w planach studiów jest ułożona w sposób prawidłowy dla realizacji założeń efektów kształcenia na poszczególnych poziomach kwalifikacji.

Praktyki studenckie dotyczą przede wszystkim przygotowania do działalności pedagogicznej. Odbywają się w szkołach muzycznych i mają formę hospitowania, a następnie samodzielnego prowadzenia lekcji. Ponadto praktyki dotyczą praktycznego przygotowania do działalności w instytucjach kultury. Dodatkowo kompozytorzy mają możliwość publicznej prezentacji własnych utworów (również symfonicznych), co również może być uznane za element praktyk studenckich. Wymiar praktyk i sposób ich realizacji jest spójny z zakładanymi efektami kształcenia.

Ocena systemu kontroli i zaliczania praktyk;

Kontrolę nad przeprowadzonymi praktykami sprawują bezpośrednio nauczyciele prowadzący zajęcia w szkole muzycznej, w której praktyki się odbywają. Zaliczenia praktyk dokonuje Dziekan na podstawie poświadczenia ich odbycia przez właściwą placówkę.

Organizacja procesu kształcenia realizowanego w ramach poszczególnych form kształcenia przewidzianych dla kierunku i poziomu studiów w kontekście możliwości osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia jest prawidłowa.

Na ocenianym kierunku istnieje możliwość dość dużej indywidualizacji procesu kształcenia. Możliwości i warunki realizacji indywidualnego toku studiów dla studentów wybitnie uzdolnionych opisane są w Regulaminie studiów I i II stopnia. Ponadto, w uzasadnionych przypadkach, plan studiów może być modyfikowany na wniosek studenta. Na ocenianym kierunku istnieje również możliwość kształcenia studentów niepełnosprawnych. Na wniosek studenta Dziekan może, w stosunku do potrzeb studenta będącego osobą niepełnosprawną, ustalić warunki dostosowania odbywania studiów do rodzaju niepełnosprawności. Warunki te są ustalane z każdym studentem indywidualnie w drodze pisemnej. Dziekan określa te warunki uwzględniając osiągnięcie efektów kształcenia określonych dla danego kierunku studiów.

2) Ocena czy zakładane efekty kształcenia, treści programowe, formy i metody dydaktyczne tworzą spójną całość.

Wszystkie zakładane efekty kształcenia znajdują swoje odzwierciedlenie w treściach programowych, zaś formy i metody dydaktyczne w postaci wykładów, ćwiczeń, zajęć specjalnościowych, jak również kolejność wprowadzanych przedmiotów pozwalają na pełną realizację wszystkich treści programowych – cały system tworzy spójną całość.

3) W przypadku, gdy przeprowadzana jest kolejna ocena jakości kształcenia na danym kierunku studiów należy ocenić dokonane zmiany i ich efekty, odnieść się do stopnia realizacji sformułowanych poprzednio zaleceń, lub efektów działań naprawczych, a także ocenić proces zmian programu studiów w aspekcie rozwoju kierunku.

Poprzednia ocena kierunku przeprowadzona w roku 2006/2007 wskazała na wysoką ocenę merytoryczną wszystkich prac magisterskich i dyplomowych, nie było uwag dotyczących programu kształcenia. Zmiany w programie studiów dokonane w bieżącym roku akademickim wynikają z wprowadzenia kierunkowych efektów kształcenia.

Ocena końcowa 3 kryterium ogólnego: w pełni
Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

1) Realizowany program kształcenia w pełni umożliwia studentom osiągnięcie każdego z zakładanych celów i efektów kształcenia. Wyjątek stanowi „Harmonia” – kurs obejmujący 60 godzin dydaktycznych jest niewystarczający dla realizacji wszystkich efektów kształcenia i treści programowych;

2) Zakładane efekty kształcenia mają pełne odzwierciedlenie w treściach programowych. Formy prowadzonych zajęć oraz stosowane metody dydaktyczne są właściwe dla realizacji wszystkich treści programowych.

IV. Liczba i jakość kadry dydaktycznej a możliwość zrealizowania celów edukacyjnych programu studiów

1). Ocena czy struktura kwalifikacji osób prowadzących zajęcia dydaktyczne na ocenianym kierunku studiów oraz ich liczba umożliwiają osiągnięcie zakładanych celów i efektów kształcenia.

Struktura kwalifikacji osób prowadzących zajęcia dydaktyczne na ocenianym kierunku studiów oraz ich liczba (1 osoba posiadająca tytuł profesora, 2 osoby posiadające stopień dr hab./kw. II st/, 6 osób ze stopniem doktora), oraz posiadane wykształcenie i dorobek artystyczny w dziedzinie sztuki, w dyscyplinie kompozycja i teoria muzyki, w pełni umożliwiają osiągnięcie zakładanych celów i efektów kształcenia.

Załącznik nr 5 Nauczyciele akademicy realizujący zajęcia dydaktyczne na ocenianym kierunku studiów, w tym stanowiący minimum kadrowe. Cz. I. minimum kadrowe. Cz. II. pozostali nauczyciele akademicy .

2). Ocena spełnienia przez nauczycieli akademickich wymienionych w minimum kadrowym warunków określonych w przepisach prawa (w tym posiadanie odpowiednich kwalifikacji naukowych i dorobku w danym obszarze wiedzy lub doświadczenia zawodowego, pensum dydaktyczne, wymiar czasu pracy, a w przypadku studiów na poziomie magisterskim/drugiego stopnia - podstawowe miejsce pracy, nie przekroczenie limitu minimum kadrowych, złożenie oświadczenia dotyczącego zaliczenia do minimum kadrowego).

Analiza minimum kadrowego przeprowadzona została w oparciu o przepisy rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 5 października 2011 r. w sprawie warunków, prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia (Dz. U. Nr 243, poz. 1445 z późn. zm.). W teczkach osobowych nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe kierunku znajdują się dokumenty potwierdzające posiadanie deklarowanych tytułów

i stopni naukowych w zakresie obszaru sztuki w dziedzinie sztuki muzycznej oraz pensum dydaktycznego, wymiaru czasu pracy.

Wszystkie osoby wskazane do minimum kadrowego złożyły na rok akademiki 2012/2013 oświadczenia o wyrażeniu zgody na wliczenie do minimum kadrowego kierunku „kompozycja i teoria muzyki.” W przypadku żadnej z osób nie stwierdzono przekroczenia limitów możliwości stanowienia minimum kadrowego.

Do minimum kadrowego, wliczani są nauczyciele akademicki zatrudnieni w uczelni na podstawie mianowania albo umowy o pracę, w pełnym wymiarze czasu pracy, nie krócej niż od początku semestru studiów, dla których uczelnia stanowi podstawowe miejsce pracy (§ 13 ust. 2 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 5 października 2011 r. w sprawie warunków, prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia (Dz. U. Nr 243, poz. 1445 z późn. zm.). Dla wszystkich nauczycieli akademickich wliczonych do minimum kadrowego na bieżący rok akademicki zaplanowano prowadzone na kierunku studiów i poziomie kształcenia zajęcia dydaktyczne w wymiarze przewidzianym przepisami (§ 13 ust. 3 ww. rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego). Na podstawie § 14 ust.3 przywołanego wyżej rozporządzenia, minimum kadrowe dla studiów pierwszego stopnia na wizytowanym kierunku studiów stanowi zatrudnienie co najmniej trzech samodzielnych nauczycieli akademickich oraz co najmniej trzech nauczycieli akademickich posiadających stopień naukowy doktora.

Na poziomie studiów drugiego stopnia (§ 15 ust.3) - zatrudnienie co najmniej trzech samodzielnych nauczycieli akademickich oraz co najmniej czterech nauczycieli akademickich posiadających stopień naukowy doktora.

W skład minimum kadrowym wchodzi reprezentanci obszaru sztuki, odpowiadającego obszarowi kształcenia, do którego przyporządkowano oceniany kierunek studiów oraz obejmuje ono reprezentantów dyscyplin artystycznych, do których odnoszą się efekty kształcenia (dziedzina sztuk muzycznych, dyscyplina – kompozycja i teoria muzyki).

Władze Wydziału wskazały do minimum kadrowego na ocenianym kierunku studiów „kompozycja i teoria muzyki” 9 nauczycieli akademickich.

Do minimum kadrowego wizytowanego kierunku Zespół Oceniający zaliczył 9 osób, w tym: 1 nauczyciela z tytułem naukowym profesora, 1 nauczyciela posiadającego stopień doktora habilitowanego, 1 nauczyciela z kwalifikacjami II stopnia, 4 nauczycieli ze stopniem naukowym doktora oraz 2 nauczycieli z kwalifikacjami I stopnia.

Osoby zaliczone do minimum kadrowego spełniają wymagania zarówno merytoryczne jak i formalne, a ponadto posiadają znaczące osiągnięcia oraz dorobek artystyczny. Tym samym warunki, jakie muszą spełniać jednostki organizacyjne uczelni, aby prowadzić studia na określonym kierunku i poziomie kształcenia zawarte w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 5 października 2011 r. w sprawie warunków, prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia (Dz. U. Nr 243, poz. 1445 z późn. zm.) zostały spełnione. W skład minimum kadrowym wchodzi reprezentanci obszaru sztuki, odpowiadającego obszarowi kształcenia, do którego przyporządkowano oceniany kierunek studiów oraz obejmuje ono reprezentantów dyscypliny artystycznej, do której odnoszą się efekty kształcenia (dziedzina sztuki muzyczne, dyscyplina – kompozycja i teoria muzyki) – spełniony został także warunek określony w § 12 ust. 1 ww. rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego).

W celu oceny stabilności minimum kadrowego ocenianego kierunku studiów dokonano analizy zaliczenia do tego minimum nauczycieli akademickich zatrudnionych w latach: 2007-2013. Na przestrzeni analizowanych lat minimum zwiększyło się o dwóch nauczycieli akademickich posiadających stopień doktora i jedną osobę z kwalifikacjami I stopnia. Skład minimum kadrowego należy ocenić jako stabilny. Polityka kadrowa prowadzona na Wydziale zapewnia stabilność minimum kadrowego, a także stwarza perspektywy jego rozwoju. W ostatnich latach polityka kadrowa zmierzała w kierunku odzyskania uprawnień Wydziału do przeprowadzania przewodów doktorskich w dyscyplinie artystycznej kompozycja i teoria muzyki. Władze Wydziału zatrudniły dwóch nowych pedagogów, wybitnych specjalistów w zakresie kompozycji, a przede wszystkim podjęły kształcenie młodej kadry naukowo-dydaktycznej, która stworzy perspektywy dalszego rozwoju (w ciągu ostatnich pięciu lat zakończono postępowanie w czterech przewodach doktorskich, jedno postępowanie habilitacyjne oraz dwa profesorskie)

Stosunek liczby nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe do liczby studentów kierunku spełnia wymagania określone w § 17 ust. 1 pkt.1 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 5 października 2011 r. w sprawie warunków, prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia (Dz. U. Nr 243, poz. 1445 z późn. zm.) wynosi 1: 2,4 przy wymaganym 1:25.

Obsada zajęć dydaktycznych jest prawidłowa. Poszczególni nauczyciele akademicy prowadzą zajęcia zgodnie z reprezentowanym przez nich obszarem sztuki, oraz posiadanym dorobkiem artystycznym (naukowym) w zakresie dyscypliny kompozycja i teoria muzyki.

Ogólna ocena hospitowanych zajęć dydaktycznych.

Wizytowane zajęcia potwierdziły dojrzałość metodologiczną i merytoryczną Wykładowcy przedstawioną w opracowaniu sylabusu. Zajęcia poświęcone były analizie muzycznych przykładów napisanych przez studentów mających na celu sprawdzenie opanowania zasad budowy cantus firmus w stylu ścisłym oraz teoretycznego omówienia zasad jego budowy. Aktywność studentów wskazywała na opanowanie materiału w zakresie poznania i realizowania technik kontrapunktycznych w ujęciu historycznym, a więc takim jaki zakłada logika wykładu oparta na stopniowej komplikacji materiału, opartym również na analizach odpowiednio dobranych przykładów z literatury muzycznej. Godnym podkreślenia jest fakt indywidualizacji zajęć ze względu na reprezentowane przez studentów specjalności. Dla studentów kompozycji najważniejsze staje się tworzenie własnych struktur kompozycyjnych, kurs pierwszego roku zamyka napisanie inwencji dwu – lub trzygłosowej; dla teoretyków najważniejsza jest umiejętność analizowania i jej teoretyczna obudowa, a dla wykonawców zajęcia te są podbudową teoretyczną, pogłębiającą interpretacje muzyki polifonicznej.

Załącznik nr 6 Informacja o hospitowanych zajęciach i ich ocena.

3). Ocena prowadzonej polityki kadrowej i jej spójności z założeniami rozwoju ocenianego kierunku studiów:

Polityka kadrowa Wydziału opiera się na dwukierunkowych działaniach; wspieraniu awansu artystyczno-naukowego własnej kadry oraz rozwijaniu jej poprzez zatrudnianie nowych pedagogów – wybitnych specjalistów o uznanym dorobku artystycznym, naukowym

i dydaktycznym. Celem nadrzędnym prowadzonej polityki kadrowej jest odzyskanie uprawnień do przeprowadzania przewodów doktorskich w dyscyplinie kompozycja i teoria muzyki.

Do głównych kryteriów decydujących o ewentualnym zatrudnieniu należą: ocena dorobku artystycznego (naukowego), sukcesy artystyczne, a w przypadku pracowników Uczelni – pozytywna ocena studentów.

Przyjęcie nowego pracownika jak również awans zatrudnionego na Wydziale pracownika na dane stanowisko następuje w drodze konkursu otwartego, o którym informowane są uczelnie muzyczne.

Celem wspierania rozwoju własnej kadry nauko-dydaktycznej, w Uczelni utworzono system pomocy materialnej dla młodych pracowników, którego zasady określa Regulamin podziału dotacji na działalność statutową AM, ponadto młodzi pracownicy mają również zapewnioną opiekę merytoryczną.

Na wniosek kandydata, Uczelnia może dofinansować prace związane z przygotowywaną dokumentacją przewodową.

Opinie prezentowane przez nauczycieli akademickich podczas spotkania z zespołem oceniającym, perspektywy rozwoju kierunku i ograniczenia.

Pedagodzy obecni na spotkaniu, na pytanie o walory nowych przepisów wynikających z wprowadzenia Krajowych Ram Kwalifikacji dla Szkolnictwa Wyższego zwrócili uwagę, że podyktowane wymogami KRK nowe zweryfikowane programy nauczania w bydgoskiej Akademii Muzycznej wprowadzone zostały w życie z dniem 1. X. 2012 r. dla pierwszego roku studiów I i II stopnia. Programy edukacyjne dla wyższych lat studiów obu stopni realizowane są według zatwierdzonych uprzednio planów studiów. Ocena zmian wymaga perspektywy czasowej. Zdaniem Pedagogów zmiany te, - wyznaczone strategią budowania wysokiej jakości kształcenia, uwzględniając w koncepcji edukacji trzy obszary kształcenia: wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych, - stały się okazją dla indywidualnej refleksji nad strukturą kształcenia. Szczególną rolę w tym namyśle odegrało opracowanie sylabusów i autorskich programów nauczania. Jednocześnie podkreślono kontynuację programową wniesioną do nowo opracowanych programów nauczania, zbudowanych doświadczeniem dydaktycznym nauczycieli akademickich. Jednocześnie Pedagodzy podkreślili tymczasowość zmian. Spowodowana jest ponad planowanym zreformowaniem szkolnictwa muzycznego niższych stopni. Obecnie reformy te weryfikowane są programem pilotażowym przeprowadzanym w wybranych szkołach muzycznych. Niepokoi ograniczanie godzin ważnych w edukacji muzycznej przedmiotów, a tym bardziej planowana likwidacja niektórych przedmiotów, np. nieobecność form muzycznych w pilotażowym programie w szkole muzycznej II st. w Bydgoszczy i we Wrocławiu. Planowane jest łączenie przedmiotów w bloki edukacyjne, np. połączenie nauczania harmonii i form muzycznych, co jak pokazały wcześniejsze doświadczenia pociąga za sobą obniżenie jakości edukacyjnej.

Inny kształt edukacji w szkolnictwie niższych stopni spowoduje obniżenie poziomu kandydatów na studia, a tym samym konieczność dostosowania akademickich programów nauczania do jakości wykształcenia muzycznego przyszłych studentów, która będzie na niższym, niż obecnym poziomie. Problem ten pojawia się już obecnie. Spowodowany jest możliwością studiowania w uczelniach muzycznych bez konieczności ukończenia średniej szkoły muzycznej. Co prawda kandydaci weryfikowani są podczas egzaminów wstępnych, ale te nie obejmują sprawdzania wszystkich elementów potrzebnych do utrzymania wysokiej jakości kształcenia.

Reforma kształcenia w szkolnictwie muzycznym powinna rozpocząć się od szkolnictwa niższych stopni, a nie od stopnia wyższego, który w bliskim czasie będzie musiał uwzględnić poziom przygotowania przyszłych studentów. Pedagodzy podkreślali brak zrozumienia specyfiki kształcenia muzycznego w planowanych reformach edukacyjnych. Szczególnie bolesnym jest odchodzenie od indywidualnego charakteru edukacji muzycznej przejawiające się choćby w planowanym wprowadzeniu w czwartej klasie szkoły podstawowej podziału na indywidualne i zbiorowe nauczanie gry na instrumentach. Zbiorowe, nazywane bezpodstawnie kameralnym, jest nierealne ze względu na umiejętności dziecka, które nie jest przygotowane do wspólnego muzykowania, nie mówiąc o braku literatury muzycznej potrzebnej do zrealizowania takiego pomysłu oraz narzędzi psychologicznych pozwalających do zakwalifikowania zdolności dzieci, których rozwój muzyczny jest w toku i nie pozwala na przypisanie do jednego z dwóch trybów nauczania.

Natomiast bardzo słusznym byłoby przywrócenie Teorii muzyki, jako specjalności w średnim szkolnictwie muzycznym, co przez wiele lat funkcjonowało i sprawdzało się w budowaniu poziomu nauczania w tej dyscyplinie. Podkreślona została konieczność uwzględniania specyfiki nauczania przedmiotów muzycznych w pierwszych klasach muzycznych i pozamuzycznych szkół podstawowych. Pedagodzy świadomi są finansowych uwarunkowań reform, mających na względzie obniżenie wysokich kosztów zindywidualizowanego trybu nauczania muzyki. Jednakże proponowane zmiany niwelują w znacznym stopniu dotychczasowe osiągnięcia polskiego systemu szkolnictwa muzycznego.

Mówiono o konieczności uzupełniania braku uprawnień pedagogicznych absolwentów Teorii muzyki do prowadzenia wszystkich przedmiotów muzycznych w szkolnictwie muzycznym i ogólnokształcącym. W bydgoskiej AM uprawnienia te można zdobywać na Wydziale Edukacji Muzycznej w ramach fakultetów. Niestety uprawnień tych nie posiadają wszystkie polskie uczelnie muzyczne, a w coraz szerszym zakresie uprawnienia te zdobywają absolwenci muzykologii i kierunków edukacji muzycznej realizowanych w uczelniach pozamuzycznych. Absolwenci ci wypierają teoretyków z szkolnego rynku pracy.

4). W przypadku kolejnej oceny jakości kształcenia na danym kierunku studiów należy ocenić zmiany, ich wpływ na osiągnięte efekty i jakość kształcenia, odnieść się do stopnia realizacji zaleceń sformułowanych poprzednio lub efektów działań naprawczych.

Zespół Oceniający dokonujący oceny jakości kształcenia na ww kierunku w 2007 roku nie wniósł żadnych uwag.

Ocena końcowa 4 kryterium ogólnego w pełni
Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

- 1) Liczba pracowników naukowo-dydaktycznych i struktura ich kwalifikacji umożliwiają osiągnięcie założonych celów kształcenia i efektów realizacji założonego programu;
- 2) dorobek artystyczny/naukowy oraz kwalifikacje dydaktyczne kadry tworzącej minimum kadrowe są adekwatne do realizowanego programów i zakładanych efektów kształcenia;

3) polityka kadrowa prowadzona przez jednostkę sprzyja podnoszeniu kwalifikacji oraz zapewnieniu pracownikom rozwój artystyczny/naukowy w tym również poprzez wymianę z uczelniami w kraju i za granicą.

V. Infrastruktura dydaktyczna i naukowa, którą dysponuje jednostka a możliwość realizacji zakładanych efektów kształcenia oraz prowadzonych badań naukowych

Studenci obecni w czasie spotkania z zespołem oceniającym bardzo pozytywnie wypowiedzieli się na temat infrastruktury uczelni. Studenci bez większych ograniczeń mogą korzystać z bazy dydaktycznej poza zajęciami, np. w celu ćwiczeń na fortepianie. Szczególnie ważne w tym kontekście jest zdobycie przez Uczelnię kolejnego budynku (przy ul. Gdańskiej), dzięki czemu udało się pozyskać nowe sale ćwiczeniowe, z których korzystają studenci.

Księgozbiór zgromadzony w bibliotece zdaniem studentów odpowiada ich potrzebom, co więcej jest na bieżąco uzupełniany o kolejne potrzebne pozycje. System informatyczny pozwala na zamawianie książek także z domu za pomocą internetu, co jest bardzo wygodne z punktu widzenia studenta.

Studenci zwrócili także uwagę na wyposażenie sal, instrumenty oraz oprogramowanie, potrzebne do pracy studentów-kompozytorów. Ich zdaniem infrastruktura dydaktyczna w tym zakresie w pełni odpowiada ich potrzebom.

Studenci na kierunku „kompozycja i teoria muzyki” odbywają praktyki w szkołach muzycznych Bydgoszczy, Włocławka, a także w Pracowni Muzycznej Pomorza i Kujaw, jednocześnie zaliczając moduł pedagogiczny. Na spotkaniu z zespołem oceniającym studenci podkreślili, że Uczelnia w znaczący sposób pomaga studentom przy organizacji praktyk, np. poprzez wskazywanie opiekuna praktyk.

Studenci i pedagodzy Wydziału Kompozycji, Teorii Muzyki i Reżyserii Dźwięku korzystają w pełnym zakresie z ogólnoakademickiego zaplecza służącego dydaktyce i badaniom naukowym. Uczelnia posiada 4 budynki dydaktyczne w centrum miasta. Większość sal wyposażona jest w specjalistyczną aparaturę audio, video i wysokiej klasy instrumenty muzyczne. W roku akademickim 2013/2014 przewiduje się oddanie nowoczesnej Sali Koncertowej z orkiestronem w budynku przy ul. Gdańskiej. Planowany rozwój infrastruktury dydaktycznej ocenianego kierunku studiów jest spójny z rozwojem i unowocześnianiem kształcenia na prowadzonych w Uczelni kierunkach studiów.

*Z wypowiedzi p. Kwestor wynika, że polityka finansowa Uczelni jest prawidłowa. Wydatki Uczelni w ramach infrastruktury dydaktycznej w 2012 roku finansowane były z pięciu źródeł: Regionalnego Programu Operacyjnego, dotacji PISF, Programu Operacyjnego Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego- **Rozwój infrastruktury szkolnictwa artystycznego**, dotacji celowej oraz odpisów amortyzacyjnych. Głównym celem i zarazem ukierunkowaniem tego strumienia środków finansowych jest zrównoważony rozwój i modernizacja bazy dydaktycznej Uczelni, rozumiana jako powiększanie powierzchni dydaktycznej oraz jej wyposażenie w odpowiedniej klasy instrumentarium.*

Infrastruktura uczelni nie jest dostosowana do potrzeb studentów z niepełnosprawnością ruchową. Jakakolwiek zmiana w konstrukcji wymaga zgody konserwatora zabytków

co nie jest sprawą łatwą. Władze Uczelni sądzą, że sytuacja się zmieni w momencie oddania do użytku nowego budynku, przeznaczonego do celów dydaktycznych.

w przypadku kolejnej oceny jakości kształcenia na danym kierunku studiów należy ocenić dokonane zmiany, odnieść się do stopnia realizacji zaleceń sformułowanych poprzednio, efektów działań naprawczych, a także ocenić wpływ zmian infrastruktury na możliwość osiągnięcia założonych efektów kształcenia i jego jakość.

Zespół Oceniający sformułował w zaleceniach konieczność bieżącego uaktualniania księgozbioru, oraz zwiększenia liczby godzin pracy Biblioteki Głównej. Powyższe zalecenia zostały w pełni zrealizowane.

**Ocena końcowa 5 kryterium ogólnego w pełni
Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryterium szczegółowego**

Infrastruktura Uczelni jest bardzo dobra i pozwala na zdobycie zakładanych efektów kształcenia. Uczelnia wychodzi naprzeciw potrzebom studentów i umożliwia im korzystanie z sal, instrumentarium oraz sprzętu komputerowego poza zajęciami.

Zdaniem studentów miejsce odbywania praktyk pozwala im zdobyć umiejętności potrzebne w przyszłej pracy zawodowej.

Budynki uczelni nie są przystosowane do potrzeb studentów z niepełnosprawnościami, sytuacja ulegnie zmianie w momencie oddania nowego budynku dla celów dydaktyki.

VI. Badania naukowe prowadzone przez jednostkę w zakresie obszaru/obszarów kształcenia, do którego został przyporządkowany oceniany kierunek studiów

Wyniki badań naukowych/artystycznych prowadzonych na WKiTM wpływają na realizację procesu dydaktycznego, na indywidualizację nauczania, oraz na doskonalenie metod kształcenia. Badania naukowe dają szansę poszerzenia umiejętności zawodowych studentów w różnych aspektach, jak również poszukiwania –szczególnie w zakresie kompozycji - własnego języka twórczego .

Udział studentów w badaniach naukowych i artystycznych odbywa się głównie poprzez udział w projektach artystycznych realizowanych przez Jednostkę, a także różne instytucje artystyczne . Studenci mają możliwość realizowania również własnych działań naukowych, kulturalnych i artystycznych związanych ze specyfiką studiów, służących pogłębianiu ich wiedzy i wrażliwości artystycznej. Mają także możliwość publicznego prezentowania swoich osiągnięć artystycznych. O ich aktywności naukowo-artystycznej świadczą chociażby zdobywane nagrody i wyróżnienia w konkursach czy festiwalach jak na przykład:

- I nagroda za utwór Monolog w I Konkursie Kompozytorskim im. Z.Mycielskiego w Warszawie (2010);

- II miejsce za utwór Concerto grosso w Ogólnouczelnianym konkursie Kompozytorskim w Bydgoszczy (2009);

-nagroda za utwór Marsias last breath w International Chamber Music Competition w Kalifornii (USA, 2009);

- I nagroda za utwór Beati w Konkursie Kompozytorskim w Graz (Austria, 2012);

- II nagroda w IV Ogólnopolskim Konkursie Kompozytorskim na Chóralną Pieśń Pasyjną w Bydgoszczy (2010);

- nagroda w V Ogólnopolskim Konkursie Kompozytorskim na Chóralną Pieśń Pasyjną w Bydgoszczy (2012);

- wykonanie utworu The sentimental reflection w ramach Festiwalu Fifteen minutes of Fame (Nowy Jork/USA, 2013).;

oraz otrzymywane stypendia: Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego (4 studentów), stypendium Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego (1 student), Stypendium Naukowe Prezydenta Miasta Bydgoszczy (1 student).

Łącznie w latach 2008-2013 studenci wizytowanego kierunku zdobyli 17 nagród na krajowych i międzynarodowych konkursach kompozytorskich.

Uczelnia prowadzi aktywną współpracę naukową i badawczą również na płaszczyźnie międzynarodowej, biorąc udział w licznych festiwalach i seminariach artystycznych, co przekłada się na efekty kształcenia. W ramach programu Erasmus w międzynarodowych wymianach uczestniczyli zarówno pedagodzy jak i studenci. Wyjazdy obejmowały takie ośrodki jak: Tuluza/Francja, Reggio Emilia/Włochy, Bańska Bystrzyca/Słowacja, Bańska Stiavnica/Słowacja, Bratysława/Słowacja, Alicante/Hiszpania, oraz Linz/Austria. Natomiast w ramach współpracy bilateralnej współpracowano z Słuj-Napoca/Rumunia, Bonn/Niemcy, Brno/Słowacja, Wilno/Litwa, Odessa/Gruzja, Lycoming/USA.

Od poprzedniej oceny, oddziaływanie prowadzonych badań naukowych (działalności artystycznej) wzrosło w sposób znaczący. Ma na to niewątpliwie wpływ zwiększona wymiana międzynarodowa studentów i kadry pedagogicznej, która pozwala na dostosowanie procesu nauczania do międzynarodowych koncepcji kształcenia na tym kierunku.

Ocena końcowa 6 kryterium ogólnego: w pełni

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryterium szczegółowego

Rezultaty prowadzonej działalności artystycznej (badań naukowych) są w pełni wykorzystywane w kształtowaniu procesu dydaktycznego na ocenianym kierunku. Jednostka stwarza studentom możliwość uczestnictwa w działalności artystycznej nie tylko w kraju, ale również w szeregu centrach kulturalnych za granicą.

VII. Wsparcie studentów w procesie uczenia się zapewniane przez Uczelnię

1). Ocena czy zasady rekrutacji umożliwiają dobór kandydatów posiadających wiedzę i umiejętności niezbędne do uzyskania w procesie kształcenia zakładanych efektów kształcenia.

Dobór kandydatów odbywa się poprzez egzaminy konkursowe sprawdzające uzdolnienia artystyczne i stopień przygotowania do podjęcia studiów na wybranym kierunku. Forma i zakres egzaminów umożliwia dobór kandydatów posiadających wiedzę i umiejętności niezbędne do uzyskania w procesie kształcenia zakładanych efektów kształcenia.

W roku akademickim 2012/2013 egzamin na studia w specjalności kompozycja był dwuetapowy i obejmował:

- I. prezentację minimum dwóch samodzielnych prac kompozytorskich (obsada dowolna)*
- II. a) rozmowę kwalifikacyjną (kształcenie słuchu, harmonia funkcyjna, formy i style muzyczne)*
 - b) sprawdzian umiejętności gry na fortepianie lub innym instrumencie*

natomiast przypadku specjalności teoria muzyki:

- I. rozmowa kwalifikacyjna (kształcenie słuchu, harmonia funkcyjna, formy i style muzyczne)*
- II. sprawdzian umiejętności gry na fortepianie lub innym instrumencie*

Zasady rekrutacji nie zawierają regulacji dyskryminujących określoną grupę kandydatów. Wszystkie egzaminy odbywają się przed komisją specjalistyczną powołaną przez Dziekana Wydziału.

Wielkość rekrutacji (5 miejsc na kierunek) jest proporcjonalna do potencjału dydaktycznego jednostki i form procesu kształcenia, gdzie główne przedmioty realizowane są w postaci zajęć grupowych i indywidualnych, co pozytywnie wpływa na jakość kształcenia.

Nakład pracy studenta zarówno w zakresie zajęć (wykłady, ćwiczenia, seminaria), jak i wkładu własnego (praca w domu, biblioteka, itp.) niezbędnego do osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia wyrażony jest za pomocą punktów ECTS. Ilość punktów przyporządkowana poszczególnym przedmiotom jest proporcjonalna do nakładu pracy studenta, np. stopniowo zwiększająca się ilość punktów dla przedmiotu Kompozycja odzwierciedla wzrost nakładu pracy niezbędnego dla realizacji bardziej zaawansowanych zadań kompozytorskich.

2) Ocena czy system oceny osiągnięć studentów jest zorientowany na proces uczenia się, zapewnia przejrzystość i obiektywizm formułowania ocen, a wymagania w nim określone są wystandaryzowane.

System oceny osiągnięć studentów jest zorientowany na proces uczenia się, zapewnia przejrzystość formułowania ocen oraz ich obiektywizm (egzaminy komisyjne). Studenci podczas realizowania większości przedmiotów poddawani są ciągłej ocenie, szczególnie w przypadku zajęć indywidualnych i grupowych. Z uwagi na specyfikę studiów wymagania nie mogą być w pełni wystandaryzowane.

3) Ocena możliwości mobilności studentów stworzonych poprzez strukturę i organizację programu ocenianego kierunku.

Ocena działań wspierających mobilność studentów, w tym związanych z popularyzacją wiedzy na temat systemu ECTS, i ułatwiania studentom wykorzystania możliwości stwarzanych przez ten system zarówno w kraju jak i za granicą.

Studenci mają możliwość korzystania z wymian międzynarodowych w ramach programu Erasmus. W ostatnich czterech latach z takiej możliwości skorzystało trzech studentów. Zdaniem studentów obecnych na spotkaniu z zespołem oceniającym nie ma przeszkód w zaplanowaniu takiego wyjazdu i odbyciu go. Każdy chętny student może z takiej możliwości skorzystać.

Z drugiej jednak strony wyraźna jest niechęć do korzystania z takiej możliwości. W przypadku studentów specjalności „kompozycja” wynika to z obawy o utratę kontaktu z nauczycielem głównym oraz indywidualną oceną studentów, że wyjazd do uczelni zachodniej nie musi przekładać się na zdobycie większej wiedzy i umiejętności niż w uczelni macierzystej. W przypadku studentów specjalności „teoria muzyki” na spotkaniu z zespołem oceniającym zadeklarowali oni, iż niechęć do wyjazdów wiąże się także z obawą bariery językowej. Konieczność studiowania w języku obcym zawiliwych kwestii teoretycznych wykracza poza znajomość ogólnego języka obcego, która rozwijana jest w czasie lektoratów.

Studentom znane jest pojęcie ECTS. Znają zasady przyznawania liczby punktów konkretnym przedmiotom. Potrafią podać prawidłowe zastosowanie systemu akumulacji i transferu punktów.

Współpraca międzynarodowa prowadzona przez jednostkę (wymiana studentów w ramach systemu Erasmus, udział studentów w europejskim projekcie artystycznym Culture Programme 2007-2013) stwarza możliwość poszerzenia zakresu wiedzy i umiejętności zgodnych z zakładanymi efektami kształcenia. Współpraca z partnerskimi uczelniami sprzyja również rozwijaniu i modernizowaniu oferty dydaktycznej.

4). Ocena systemu opieki naukowej i dydaktycznej nad studentami ocenianego kierunku studiów, w tym wspomaganie studentów w procesie uczenia się: bez udziału nauczycieli akademickich oraz z wykorzystaniem technik i metod kształcenia na odległość.

Studenci objęci są stałą opieką naukową i dydaktyczną. Opieka naukowa polega na stałym nadzorze merytorycznym bezpośrednio nad realizowanymi zadaniami artystyczno-naukowymi i dotyczy wszystkich prac dyplomowych, prac semestralnych i prac przedstawianych na egzaminach w toku studiów, opieki nad projektami realizowanymi przez Koło Artystyczno-Naukowe Studentów Wydziału I.

Na kierunku „kompozycja i teoria muzyki” zajęcia odbywają się w bardzo małych grupach, co pozwala na zaistnienie relacji mistrz - uczeń między wykładowcą a studentem. Studenci mogą kontaktować się z wykładowcami także poza zajęciami, choć na ogół wszelkie wątpliwości wyjaśniane są w trakcie zajęć.

Studenci angażują się także w prace koła naukowego, co nie tylko poszerza ich wiedzę ale ułatwia udział w sesjach i konferencjach naukowych.. Uczelnia zwraca studentom koszty dojazdu na tego typu wydarzenia. Zostało to uregulowane dzięki wprowadzeniu „Regulaminu wsparcia finansowego dla studentów i doktorantów Akademii Muzycznej im. Feliksa Nowowiejskiego w Bydgoszczy biorących udział w wydarzeniach artystycznych o charakterze konkursowym”.

Zalecane materiały dydaktyczne pozwalają studentom w pełniejszy sposób dążyć do realizacji zakładanych celów i efektów kształcenia.

Na Uczelni obowiązuje Regulamin ustalania wysokości, przyznawania i wypłacania świadczeń pomocy materialnej dla studentów Akademii Muzycznej im. F. Nowowiejskiego w Bydgoszczy, wprowadzony zarządzeniem Rektora z dnia 15 października 2012 roku. Pod Regulaminem znajdują się podpisy członków Uczelnianej Rady Samorządu Studenckiego, co jest dowodem zawarcia porozumienia z właściwym organem samorządu studenckiego

w sprawie tego regulaminu. Tym samym spełniony jest wymóg wynikający z art. 186 ust. 1 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym.

Regulamin jest zgodny z obowiązującymi przepisami, za wyjątkiem par. 2 ust. 4, który jest niezgodny z art. 155 kodeksu postępowania administracyjnego. Uczelnia nie może dokonywać zmian w treści wydanych decyzji administracyjnych (w tym kwoty świadczenia) bez zgody studenta, czyli strony postępowania administracyjnego. Brak wystarczających środków w budżecie Uczelni nie może skutkować automatycznym obniżaniem świadczeń.

Na Wydziale działa komisja stypendialna. Jej członkami są wyłącznie studenci, co jest niezgodne z art. 177 ust. 1 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym, z którego wynika, iż kierownik podstawowej jednostki organizacyjnej uczelni powołuje członków komisji stypendialnej zarówno spośród studentów, jak i pracowników Uczelni.

Zdaniem studentów kontakt z komisją stypendialną jest bardzo dobry. Przyjmowanie wniosków i udzielanie odpowiedzi na pytania wnioskodawców przebiega sprawnie.

Studenci Uczelni mogą mieszkać w uczelnianym domu studenta (Uczelnia posiada dwa takie obiekty). Studenci nie korzystają z ich usług, gdyż w podobnej cenie można znaleźć stancję na terenie miasta, gdzie warunki są lepsze.

Uczelnia z racji swojego charakteru wspiera rozwój kulturowy studentów na wiele sposobów. Często łączy się to także z działalnością społeczną, jak np. w przypadku Poranków muzycznych – koncertów dla dzieci i ich rodziców, które odbywają się kilka razy w roku, a w organizacji których pomagają studenci i pracownicy Uczelni. Wspieraniem rozwoju studentów zajmuje się także samorząd studencki, który dzięki środkom otrzymywanym od władz organizuje wydarzenia kulturalne dla wszystkich studentów Akademii.

Projekty mające na celu rozwój zawodowy studentów znajdują się w polu zainteresowania Biura Karier, które zainicjowało swoją działalność we wrześniu 2012 roku.

Opinie studentów prezentowane podczas spotkania z zespołem oceniającym, wskazujące przez nich mocne i słabe strony procesu kształcenia, poziom zadowolenia z systemu opieki naukowej, dydaktycznej, materialnej i socjalnej.

Studenci obecni na spotkaniu z zespołem oceniającym zadeklarowali, że są bardzo zadowoleni z wyboru tego kierunku i tej Uczelni. Jako główną motywację takiego wyboru wymienili kadre naukową, z którą odbywają się zajęcia.

Jako mocną stroną procesu kształcenia studenci wymienili wykładowców, którzy mają ogromną wiedzę i potrafią ją przekazać. Studenci specjalności „teoria muzyki” dodatkowo jako mocną stroną wymieniają możliwość udziału w sesjach naukowych, w których biorą udział naukowcy z innych uczelni, także z zagranicy. Dla studentów ważne jest także to, że charakter studiów wyklucza anonimowość. Na Wydziale wszyscy się znają, co bardzo często pomaga w indywidualnych sytuacjach, gdy potrzebna jest studentowi pomoc.

Jako słabe strony studenci specjalności „teoria muzyki” wymieniali zbyt mało godzin z przedmiotu „Harmonia tonalna”, który ich zdaniem jest kluczowy dla ich pracy zawodowej po studiach. Studenci obu specjalności zwrócili uwagę na to, że oprogramowanie potrzebne do wykonywania prac jest dostępne tylko na komputerach stacjonarnych Uczelni. Z całą

pewnością dużym ułatwieniem dla studentów byłoby otrzymywanie potrzebnego oprogramowania od Uczelni do zainstalowania na własnych komputerach. Jednocześnie jednak studenci zdają sobie sprawę z tego, że Uczelnia nie dysponuje obecnie takimi środkami finansowymi. .

Wybór promotorów prac dyplomowych dla studentów na specjalności teoria muzyki odbywa się po zadeklarowaniu przez studenta tematu pracy. Taka procedura umożliwia realizowanie przez studenta jego własnego pomysłu, a jednocześnie współpracę z promotorem, który najlepiej zna się na zadeklarowanym przez studenta temacie. Promotorami studentów specjalności kompozycja są z reguły ich pedagodzy przedmiotu głównego, choć oczywiście istnieje możliwość zmiany takiego promotora w indywidualnych przypadkach losowych władze Wydziału wychodzą naprzeciw problemom studentów. Studenci obecni na spotkaniu zadeklarowali, że znają osobiście przypadek osoby, która z przyczyn losowych musiała na miesiąc przerwać studia. Udzielono jej urlopu dziekańskiego na okres miesiąca, a wszyscy prowadzący zajęcia pozwolili jej w trybie indywidualnym nadrobić materiał.

Studenci chwalili także możliwość korzystania z fakultetów oferowanych przez Uczelnię. Wydział pozwolił studentom uczęszczać na zajęcia na dowolnym wydziale, co pozwala im poszerzyć swoją wiedzę i umiejętności o nowe efekty kształcenia i kompetencje, zgodne z ich zainteresowaniami.

Dział nauczania jest oceniany przez studentów bardzo wysoko. Pracujące tam Panie są według studentów uprzejme i bardzo pomocne. Z tego też miejsca otrzymuje się pełne informacje na temat odwoływania zajęć, zmian w planie, itd. Uczelnia korzysta z systemu obsługi studiów, który na chwilę obecną uniemożliwia przesyłanie do studentów wiadomości za pomocą poczty elektronicznej. Takie rozwiązanie będzie możliwe, gdy zostanie dokonana zmiana programu.

Poziom zadowolenia studentów jest bardzo wysoki. Studenci są otoczeni odpowiednią opieką naukową, dydaktyczną i socjalną w ramach możliwości finansowych Uczelni. Władze Wydziału przykładają dużą wagę do kontaktu ze studentami, co jest tym łatwiejsze, że członkowie kolegium dziekańskiego prowadzą zajęcia ze studentami kierunku „kompozycja i teoria muzyki”. Wszelkie spory są rozwiązywane bez zbędnej zwłoki. Uwagi i propozycje studentów trafiają do władz Wydziału bardzo szybko za pośrednictwem samych zainteresowanych lub przedstawicieli studentów w organach samorządu studenckiego.

5). W przypadku, gdy przeprowadzana jest kolejna ocena jakości kształcenia na danym kierunku studiów należy ocenić dokonane zmiany, odnieść się do stopnia realizacji zaleceń sformułowanych poprzednio.

Zgłaszane podczas poprzedniej oceny, która miała miejsce w roku 2007, postulaty studentów dotyczące warunków studiowania zostały wdrożone w następujących obszarach: kompozytorzy mają możliwość prezentowania swoich prac także na koncertach symfonicznych, cykl „wykłady monograficzne” jest kontynuowany z udziałem wybitnych specjalistów z różnych dyscyplin. Ponadto zbiory biblioteki są uzupełniane, a także zwiększono liczbę godzin pracy w Bibliotece Głównej. Zainstalowano także kserokoparkę w holu głównego budynku.

Zdaniem studentów obecnych na spotkaniu z zespołem oceniającym kluczowa jest dla nich motywacja własna, przejawiająca się w potrzebie ciągłego rozwoju, realizacji swoich pasji. Innym mechanizmem motywującym studentów do osiągania lepszych efektów kształcenia jest system stypendiów naukowych. Studenci osiągający najwyższe wyniki zgłaszani są jako kandydaci do stypendiów Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego, Prezydenta Miasta Bydgoszczy. O skuteczności tego systemu może świadczyć fakt otrzymania w minionych 5 latach w/w stypendiów przez sześciu studentów ocenianego kierunku.

Współpraca międzynarodowa pozwala studentom na poszerzenie swoich horyzontów intelektualnych. Szczególnie ważne w tym kontekście jest studiowanie wspólnie ze studentami pochodzącymi z innych krajów (Chiny, Białoruś), co przekłada się na pozyskiwanie nowej wiedzy i umiejętności z obszaru stosunków międzykulturowych.

W sylabusach zawarte są wszystkie potrzebne dla studentów informacje na temat zajęć, w tym m.in. zasady zaliczenia i polecana literatura. Polecane pozycje studenci mogą znaleźć w uczelnianej bibliotece i w znaczący sposób pozwalają one studentom odpowiednio przygotować się do zaliczenia danego przedmiotu.

Ocena końcowa 7 kryterium ogólnego w pełni Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

- 1) Zasady i procedury rekrutacji studentów w postaci egzaminów konkursowych są przejrzyste, uwzględniają zasadę równych szans i w pełni pozwalają na właściwą selekcję kandydatów o odpowiednich uzdolnieniach i predyspozycjach. Wielkość rekrutacji jest proporcjonalna do potencjału dydaktycznego i specyfiki procesu kształcenia.
- 2) Praca studentów poddawana jest ciągłej ocenie na większości zajęć, oraz podsumowywana obiektywną oceną podczas egzaminów komisyjnych. Taki system oceny osiągnięć studentów jest w pełni zorientowany na proces uczenia się i zapewnia przejrzystość formułowania ocen.
- 3) Struktura i organizacja programu studiów, możliwa indywidualizacja procesu kształcenia, oraz wprowadzona punktacja ECTS i udział w programie stypendialnym Erasmus w pełni sprzyja krajowej i międzynarodowej mobilności studentów.
- 4) System pomocy naukowej oparty na stałym nadzorze nad realizowanymi projektami oraz pomocy dydaktycznej realizowanej głównie poprzez dodatkowe konsultacje w pełni sprzyja rozwojowi naukowemu, społecznemu i zawodowemu studentów. Należałoby rozszerzyć system pomocy materialnej, do zakresu pozwalającego na zaspokojenie wszystkich niezbędnych potrzeb studentów.

VIII. Stosowanie na ocenianym kierunku studiów wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia zorientowanego na osiągnięcie wysokiej jakości kształcenia

1). Ocena działań zmierzających do zapewnienia wysokiej jakości kształcenia na ocenianym kierunku studiów.

W celu uzyskania wysokiej jakości kształcenia podejmowane są wielorakie działania skupione wokół trzech zagadnień. Są nimi:

- indywidualizacja procesu kształcenia poprzez: realizowanie indywidualnego toku studiów w przypadku zasługujących na to studentów; modyfikowanie planów studiów na wniosek pedagogów i studentów; uwzględnianie preferencji, predyspozycji i przygotowania studentów w budowaniu treści programowych realizowanych podczas zajęć indywidualnych;

- opieka naukowa sprawowana w formie: nadzoru merytorycznego nad zadaniami artystyczno - naukowymi realizowanymi przez studentów, opieki nad działalnością Koła Artystyczno – Naukowego Studentów Wydziału oraz nad udziałem studentów w sympozjach naukowych i projektach koncertowych;

– opieka dydaktyczna sprawowana w formie konsultacji i dostępu do pracowni posiadających wyposażenie specjalistyczne. Angażowanie studentów w prace naukowe i organizacyjne Katedry Teorii Muzyki i Kompozycji oraz Pracowni Kultury Muzycznej Pomorza, Kujaw i Folklorystyki.

Ważnym segmentem działań podnoszących wewnętrzny system zapewniania jakości kształcenia jest opieka materialna nad studentami organizowana w formie różnego typu stypendiów. Na szczególną uwagę zasługuje przyznanie 1 studentowi stypendium naukowego Prezydenta Miasta Bydgoszczy, które przyznawane jest 2 najlepszym studentom uczelni bydgoskich.

Mobilność studentów wspierana jest uczestnictwem w programie stypendialnym Erasmus.

W Akademii funkcjonuje wewnętrzny system zapewnienia jakości kształcenia, który odnosi się do wszystkich etapów i aspektów procesu dydaktycznego. Bezpośredni nadzór nad wdrożeniem i doskonaleniem systemu sprawuje Rektor, a za prawidłowe funkcjonowanie odpowiada prorektor ds. nauki i współpracy z zagranicą oraz prorektor ds. artystycznych, który współpracuje z Międzywydziałową Komisją ds. Oceny Jakości Kształcenia. Członków Międzywydziałowej Komisji ds. Oceny Jakości Kształcenia powołuje Senat. Komisja przedkłada Rektorowi propozycje zmian w funkcjonowaniu wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia, ustala zasady: polityki i procedur zapewnienia jakości kształcenia, zatwierdzania, monitorowania i okresowego przeglądu programów kształcenia, oceniania studentów oraz pracowników uczelni oraz możliwości zapewniania jakości kadry dydaktycznej.

Na Wydziale działa Komisja ds. Programów Nauczania powoływana przez dziekana. W skład Komisji wchodzi pedagogzy oraz dwóch przedstawicieli studentów. Komisja gromadzi informacje dotyczące funkcjonowania WSZJK, dotyczące np. monitorowania efektów kształcenia, analizuje wyniki zaliczeń i egzaminów, wyniki egzaminu dyplomowego, ocenia realizację praktyk zawodowych. Działanie Komisji uwzględnia również ocenę zajęć dydaktycznych wraz z rezultatami pracy dydaktycznej nauczycieli, organizację i realizację procesu dydaktycznego. Wnioski z przeprowadzonych ocen i analiz Komisji przekazywane są Radzie Wydziału. Za funkcjonowanie wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia na Wydziale odpowiada Dziekan, który prowadzi nadzór nad jakością i prawidłowością procesu dydaktycznego.

Struktury zarządzania procesem dydaktycznym są przejrzyste. Ich procedury omawiane są w ramach Katedry Teorii Muzyki i Kompozycji oraz Pracowni Kultury Muzycznej Pomorza, Kujaw i Folklorystyki, przy współudziale studentów, którzy uczestniczą również w posiedzeniach Rady Wydziału sprawującej formalny nadzór nad zarządzaniem procesem dydaktycznym. Oceny i analizy osiągniętych efektów kształcenia przebiegają systematycznie

w ramach tych samych procedur, z uwzględnieniem oceny programu studiów oraz metod jego realizacji.

Ostatecznie Rada Programowa Kierunku formułuje efekty kształcenia w obszarze kształcenia w zakresie sztuki, zgodnie z wytycznymi Uczelnianej Komisji ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia powołanej przez Rektora i zatwierdzoną uchwałą Senatu. Komisja spełnia funkcję nadzorującą funkcjonowanie systemu w obszarze jakości kształcenia w uczelni, realizując postanowienia Senatu i wytyczne organów zewnętrznych (rozporządzenia właściwych Ministerstw i Ustawy o Szkolnictwie Wyższym). Przedmiotowe efekty kształcenia opracowują koordynatorzy przedmiotów na podstawie efektów kierunkowych, które stanowią bazę autorskich programów nauczania ujętych w planie studiów ocenianego kierunku. Tak więc procedura określania efektów kształcenia dla ocenianego kierunku uwzględnia trzystopniowy system zależności zakładanych efektów kształcenia: efekty przedmiotowe zawierają się w efektach kierunkowych, a te w efektach kształcenia w obszarze kształcenia w zakresie sztuki.

Specyfika każdego przedmiotu wyznacza właściwe formy i kryteria weryfikacji wiedzy oraz sama samą ocenę wyników kształcenia w skali ocen, która określa Regulamin Studiów AM. W zależności od przedmiotu student przystępuje do ich zaliczenia w trybie praktycznym, ustnym lub pisemnym. Student zalicza przedmioty i egzaminy przed wykładowcą danego przedmioty lub Komisją egzaminacyjną powołaną przez Dziekana.

System zapewniania jakości kształcenia działa efektywnie. Monitorowany jest poprzez pedagogów kierunku sprawdzających regularnie efekty kształcenia podczas zajęć ze studentami i kolokwiów oraz egzaminów określonych w Regulaminie Studiów (obowiązującym od 1 października 2012 r.). a także na forach dyskusyjnych jakimi są posiedzenia Katedry Teorii Muzyki i Kompozycji, Pracowni Kultury Muzycznej Pomorza, Kujaw i Folklorystyki oraz Radach Wydziału. Analizowane są wyniki hospitacji zajęć, wyniki udziału studentów w projektach naukowo – artystycznych. Uwzględniane są opinie instytucji zewnętrznych, umożliwiających odbywanie studenckich praktyk zawodowych oraz placówek kultury spełniających funkcje opiniotwórcze dotyczące jakości przygotowania zawodowego. Uwzględniane są również potrzeby studentów poprzez modyfikowanie programów studiów, korygowania punktacji ECTS oraz organizowania nowych modułów kształcenia. Przykładem takich działań jest uruchomienie od 1 października 2013 r. Muzyki filmowej i teatralnej. Studenci czynnie uczestniczą w tworzeniu nowych planów i programów studiów za pośrednictwem swoich przedstawicieli w Radzie Wydziału i w Senacie. Zgłaszają również swoje propozycje bezpośrednio do Dziekana. Doskonaleniu programu kształcenia i jego efektów służy cykliczna ocena kadry pedagogicznej dokonywana przez komisję wydziałową. Ważnym elementem oceny jakości kształcenia dokonywanej przez studentów są cyklicznie przeprowadzane ankiety, której zawartość ustalana jest ze studentami. Swoje uwagi dołączają też pracownicy administracyjni Wydziału współorganizujący działanie kierunku. Działania te służą podniesieniu poziomu i efektywności procesu kształcenia.

System ten jest faktycznie podstawowym elementem badania zgodności kierunkowego programu kształcenia i metod jego realizacji z założonymi efektami obszarowymi w zakresie sztuki i osadzonymi w nich efektami kierunkowymi. Funkcjonowanie tego systemu sprawdziło się w skonstruowaniu programu kształcenia i programu studiów ocenianego kierunku realizowanego od 1 października 2012 roku.

System umożliwia odślonięcie ewentualnych słabych stron kształcenia we wszystkich jego komponentach tworzących integralną całość. Fakt ten pociąga za sobą konieczność zmian, np. zasugerowanych przez studentów zmian w punktacjach ECTS, które ujawniły się po wprowadzeniu Krajowych Ram Kwalifikacji.

Strona internetowa Uczelni i wiadomości udostępniane na tablicach informacyjnych Wydziału na bieżąco. Informują one o wszelkiej aktywności Jednostki. Pełne dane dotyczące posiadanych uprawnień, procedur związanych z przebiegiem studiów i planowanych efektów kształcenia dostępne są do wglądu w Dziale Nauczania i w Dziekanacie.

2). Ocena udziału interesariuszy zewnętrznych i wewnętrznych w procesie zapewnienia jakości kształcenia i działań podejmowanych przez jednostkę, mających aktywizować uczestników i beneficjentów procesu kształcenia do podnoszenia jego jakości.

Interesariusze zewnętrzni i wewnętrzni biorą czynny udział w procesie zapewniania jakości kształcenia. Działalność interesariuszy zewnętrznych jest aktywizowana m.in. spotkaniami ze społecznością akademicką, Interesariusze wewnętrzni włączeni są w prace wszystkich organów kolegialnych Uczelni i Wydziału.

Studenci przejawiają wysoką orientację w związkach jakości kształcenia z ich możliwościami zawodowymi. Świadomość ta wpływa na ich aktywność w budowaniu wysokiej jakości kształcenia w obszarach wyznaczonych Krajowymi Ramami Kwalifikacji.

Reprezentanci studentów w organach kolegialnych w wielu przypadkach reprezentują interesy społeczności studenckiej w budowaniu jakości kształcenia informując kolegów o swoich dokonaniach, szczególnie tych, które mogą zaowocować w ich pozycji na rynku pracy.

W przypadku, gdy przeprowadzana jest kolejna ocena jakości kształcenia na danym kierunku studiów należy odnieść się do stopnia realizacji zaleceń, jeżeli były sformułowane uprzednio, ocenić dokonane zmiany i ich efekty.

Poprzednia ocena dokonana została w roku akademickim 2006/ 07. Kierunek otrzymał ocenę pozytywną. Obszary wskazane do przeprowadzenia działań naprawczych zostały wykonane. Były to uwagi dotyczące: akt osobowych jednego z pracowników naukowo – badawczych, ujednolicenia zasad rekrutacji dla obu specjalności, uzupełnienia informacji w dokumentacji toku studiów oraz zrealizowania postulatów studenckich.

W przypadku dokonania oceny kierunku/akredytacji jednostki przez zagraniczną instytucję akredytacyjną – stanowisko w sprawie wykorzystania wyników tej oceny w podnoszeniu jakości kształcenia.

W 2010 r. Międzynarodowy Komitet Ewaluacyjny (AEC) akredytował całą uczelnię z wynikiem pozytywnym. Zalecenia dotyczące rozwoju uczelni uznane zostały przez odpowiednie jej organa za słuszne. Większość z nich wcielana jest w życie lub włączone zostały w perspektywiczne plany rozwoju uczelni, np. alokacja budżetu, rozwijanie innych form wsparcia finansowego i rozwój bazy bibliotecznej.

Tabela nr 1 Ocena możliwości realizacji zakładanych efektów kształcenia (odrębnie dla każdego poziomu kompetencji).

zakładane efekty kształcenia	program i plan studiów	Kadra	infrastruktura dydaktyczna/ biblioteka	działalność naukowa	działalność międzynarodowa	organizacja kształcenia
Wiedza	+	+	+	+	+	+
umiejętności	+	+	+	+	+	+
kompetencje społeczne	+	+	+	+	+	+

+ - pozwala na pełne osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia

+/- - budzi zastrzeżenia- pozwala na częściowe osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia

-- nie pozwala na osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia

Ocena końcowa 8 kryterium ogólnego w pełni
Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

1) Działania zmierzające do zapewnienia wysokiej jakości kształcenia zasługują na wysoką ocenę. Są przeprowadzane sprawnie.

2) Interesariusze zewnątrzni i wewnątrzni mają znaczący wpływ na podniesienie jakości kształcenia. Jest wynikiem świadomej polityki Uczelni i Wydziału.

9. Podsumowanie

Tabela nr 2 Ocena spełnienia kryteriów oceny programowej

Kryterium	Stopień spełnienia kryterium				
	wyróżniająco	w pełni	znacząco	częściowo	niedostatecznie
koncepcja rozwoju kierunku		X			
cele i efekty kształcenia oraz system ich weryfikacji		X			
program studiów		X			
zasoby kadrowe		X			
infrastruktura dydaktyczna		X			
prowadzenie badań naukowych		X			
system wsparcia studentów w procesie uczenia się		X			
wewnętrzny system zapewnienia jakości		X			

Zespół Oceniający po zapoznaniu się z przedstawioną dokumentacją, pracami dyplomowymi oraz przebiegiem zajęć na wizytowanym kierunku stwierdza, że są pełne możliwości uzyskania zakładanych efektów kształcenia, rozwoju ocenianego kierunku oraz zapewnienia wysokiej jakości kształcenia. Na szczególne podkreślenie zasługują: nagrody uzyskane przez studentów na konkursach międzynarodowych, bardzo znaczący współdział w pracach badawczych prowadzonych przez pedagogów, a także kadra naukowo-artystyczna posiadająca znaczące osiągnięcia w reprezentowanych dyscyplinach.

za Zespół Oceniający

prof. zw Joachim Pichura